

แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพ สำหรับนักเรียนด้อยโอกาส
ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพสันติศรีเวียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต 2

Guideline for Learning Administration to Enhance Vocational Skills
of Underprivileged Students at Sansalee Sri Wiang Network Development
Center Attached to Chiang Rai Primary Educational Service Area Office 2

พิมพ์พินันท์ นิลประยูร (Pimpinan Ninprayoon)*

สุบัน พรเวียง (Suban Pornwiang)**

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนรู้ ฯ ประชากรที่ใช้ คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูวิชาการ ครูผู้สอนวิชาการงาน ฯ ในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพสันติศรีเวียง จำนวน 36 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม 2) ศึกษาแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ ฯ กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสัมภาษณ์ และ 3) การตรวจสอบแนวทางการการบริหารจัดการเรียนรู้ ฯ กลุ่มเป้าหมายที่ใช้คือ ประชากรในชั้นตอนที่ 1 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบตรวจสอบแนวทางวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการศึกษา พบว่า สภาพการบริหารโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีการบริหารมากที่สุด คือ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ แนวทางการบริหาร คือ ควรจัดประชุมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ โดยมีความสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนและชุมชนที่ถูกต้องและชัดเจนเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูในรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ วางแผนจัดทำโครงการ/กิจกรรม สื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา ผลการตรวจสอบแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพ ฯ พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้, ทักษะอาชีพ, นักเรียนด้อยโอกาส

*นักศึกษานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

**อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาพื้นฐานและการพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Abstract

This study aimed to 1) study the management of learning to promote professional skills. The population consisted of school principals, academic teachers, and vocational subject teachers at the Sansalee Sri Wiang Network Quality Development Center, total 36 people. The tool used was a questionnaire. 2) Investigate management approaches for promoting professional skills. The data providers consisted of school principals and experts, selected through purposive sampling, total 5 people. The tool utilized for this study was interviews. 3) Verify management approaches for promoting professional skills among the target population in step 1. The tool used for this study included guideline checklists, data analysis using percentages, averages, standard deviations, and content analysis. The research findings revealed that the overall management condition was at a moderate level, with a particular emphasis on personnel involved in learning management. Recommendations included organizing meetings to enhance understanding, aligning with the school and community context, and conducting explanatory sessions to clarify the process of professional skill development. Additionally, planning for projects, media and technology to support learning both within and beyond the school environment was emphasized.

Keywords Guidelines for managing learning, Vocational skills, Disadvantaged students

บทนำ

ในโลกที่มีความเจริญก้าวหน้าและเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วส่งผลต่อการดำรงชีวิตในการอยู่ร่วมกันของสังคมมนุษย์ จึงทำให้ทักษะอาชีพเป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง แนวคิดและหลักการของทักษะนี้ เน้นที่ทักษะในการให้บุคคลสามารถวิเคราะห์ตนเองเลือกอาชีพเพื่อสนองความต้องการของตนเอง จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องพบว่า ทักษะอาชีพและการดำรงชีพของบุคคล จะได้รับอิทธิพลจากพันธุกรรมของบุคคลนั้นส่วนหนึ่ง ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดาส่วนหนึ่ง ภูมิหลังครอบครัว และอิทธิพลจากการประกอบอาชีพของบิดามารดาอีกส่วนหนึ่ง (Anne, 1964อ้างถึงใน เพ็ญญา กลนภาตล, 2562 : 18) ดังนั้นการพัฒนาทักษะอาชีพจึงเป็นการพัฒนาความสามารถของบุคคล เพื่อการประกอบอาชีพ พัฒนาศักยภาพ ในตัวบุคคลให้สามารถวิเคราะห์ตนเอง และดำเนินชีวิตได้อย่างเป็นสุข

นักเรียนที่เป็นเด็กด้อยโอกาสที่เป็นเด็กยากจนและมีคุณภาพชีวิตที่ไม่เหมาะสมต่อการพัฒนาศักยภาพของตนเอง จะมีโอกาสหลุดออกจากระบบการศึกษามากที่สุด แม้ว่าทางรัฐบาลได้ออกกฎหมายบังคับให้เด็กเรียน 15 ปี ในระบบ แต่ความเป็นจริงแต่ละโรงเรียนก็มีการถูกประเมินการศึกษาจากหน่วยงานต่างๆ เช่น สมศ. จึงทำให้แต่ละโรงเรียนต้องสร้างเด็กให้ได้มาตรฐาน ทั้งเป็นคนดีและเป็นคนเก่ง จึงทำให้เด็กที่มีคุณภาพต่ำกว่าจากมาตรฐานหลุดออกจากการศึกษาและทำให้เด็กดำเนินชีวิตตามยถากรรม ซึ่งเด็กเหล่านี้ควรได้รับ

โอกาสทางการศึกษาในระบบ ควรได้รับรู้และเข้าใจตนเองในด้านความถนัด ความสนใจ ความสามารถ ความคาดหวังของตนเอง ตลอดจนการเรียนรู้งานเข้าใจลักษณะงาน เพื่อที่การศึกษาจะส่งผลให้คุณภาพชีวิตดีขึ้นสามารถใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข และเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม Super และGinzberg (1957 อ้างถึงใน เพ็ญภา กุลนาคดล, 2562 : 18) ได้กล่าวถึงการประเมินและพัฒนาทักษะนี้จะมีประสิทธิภาพที่สุดในช่วงอายุระหว่าง 13 - 15 ปี เด็กจะสามารถประเมินความสามารถของตนเองได้ และพิจารณาเลือกอาชีพได้ ตลอดจนสามารถประเมินความสนใจและความสามารถของตนเองว่าตนควรเลือกอาชีพใด ยิ่งไปกว่านั้นการเสริมสร้างการเรียนรู้ทักษะด้านนี้ บุคคลจำเป็นต้องเรียนรู้ตั้งแต่ชั้นประถม (หรืออนุบาล) ไปจนถึงมัธยมศึกษา และมหาวิทยาลัย รวมถึงตลอดชีวิตโดยรูปแบบการเรียนรู้จะจัดให้เหมาะสมตามพัฒนาการของสมอง ให้แก่บุคคลแต่ละกลุ่มอายุและตามพัฒนาการของสมองแต่ละคน เพราะทักษะกลุ่มนี้ใช้รูปแบบวิธีการสอนเพียงอย่างเดียวไม่ได้ แต่ละบุคคลจะต้องเรียนรู้ด้วยตนเอง ที่สำคัญครูต้องทำงานหนักในการคิดค้นหาวิธีออกแบบการเรียนรู้วิธีกระตุ้นและอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของเด็ก (วิจารณ์ พานิช, 2556 : 48)

แผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ. 2566 – 2570) จังหวัดเชียงรายมีวิสัยทัศน์ที่ต้องการจะให้เชียงรายเป็นเมืองแห่งการศึกษา พัฒนากำลังคนสู่สังคมสร้างสรรค์ บนพื้นฐานพหุวัฒนธรรมร่วมสมัย ซึ่งได้กำหนดประเด็นการพัฒนาการศึกษาจังหวัดเชียงรายไว้ในประเด็นที่2 ไว้ว่าให้ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ ให้สอดคล้องกับศักยภาพและบริบทที่เปลี่ยนแปลง โดยการพัฒนาทักษะอาชีพให้สอดคล้องกับตอบสนองต่อความต้องการในการประกอบอาชีพด้านช่างเทคโนโลยีอุตสาหกรรม อุตสาหกรรมการบริการ ความเป็นผู้ประกอบการ และพัฒนาทักษะอาชีพด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น ในประเด็นที่3 ได้กำหนดไว้ว่าให้ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาในการสร้างโอกาสและความเสมอภาคที่เท่าเทียม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตคนเชียงรายโดยการพัฒนากระบวนการข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาที่ครอบคลุม ถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน เพื่อการวางแผน การบริหารจัดการศึกษา การติดตาม ประเมิน และรายงานผล สามารถอ้างอิงเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ร่วมกัน และส่งเสริมด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

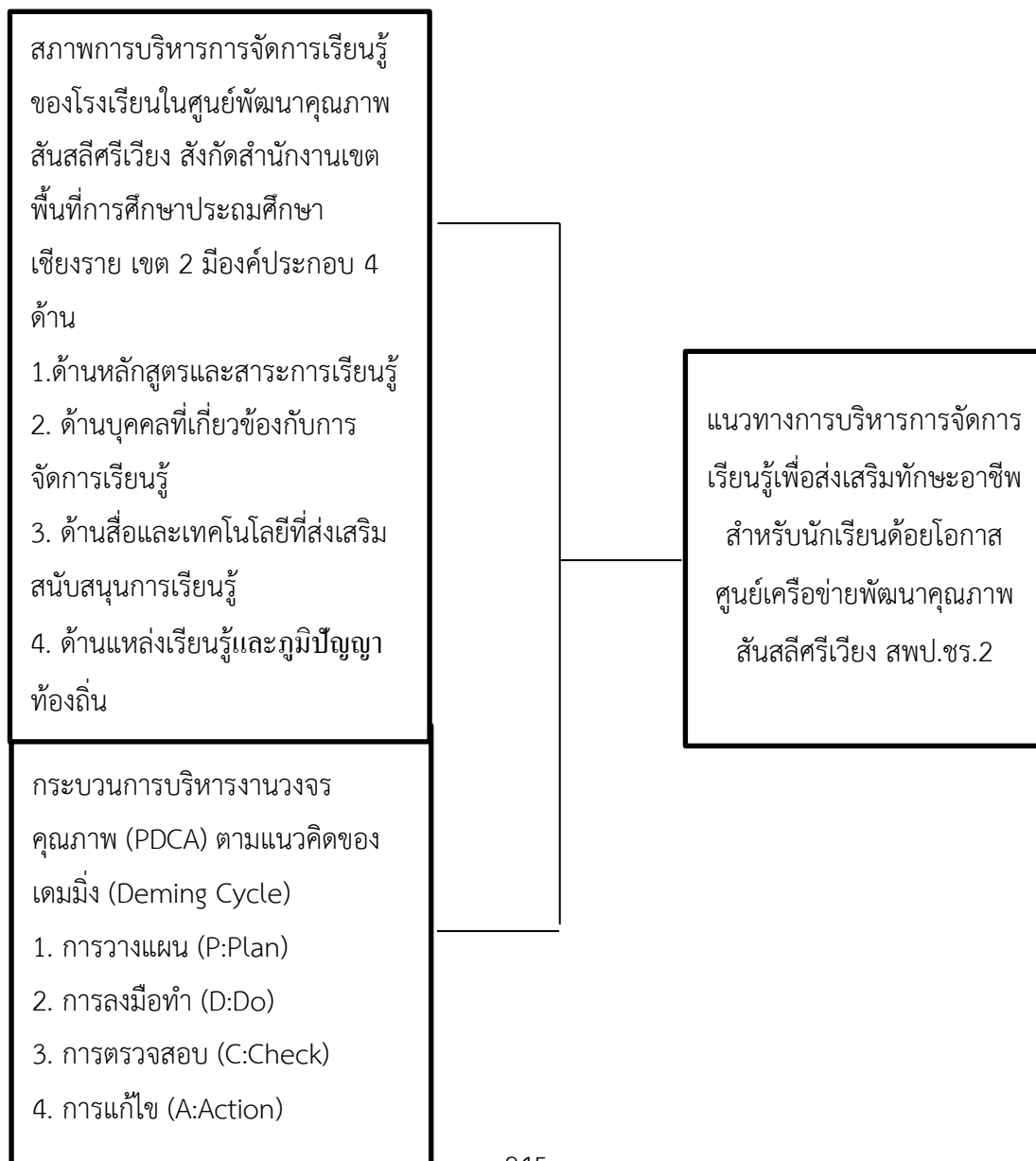
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ซึ่งมีหน้าที่กำกับติดตามให้โรงเรียนในสังกัดดำเนินการบริหารสถานศึกษาให้สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 และนโยบายของสำนักงานของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่ในปัจจุบันผู้บริหารให้ความสำคัญเกี่ยวกับทักษะอาชีพไม่มากเท่าที่ควร เนื่องจากส่วนใหญ่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการทดสอบระดับชาติ RT, NT, O-net ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ให้เห็นว่าโรงเรียนมีความพร้อมในด้านทักษะอาชีพน้อยมาก การฝึกทักษะการทำงานไม่จำเป็นต้องรอให้ถึงวัยทำงานก่อน แต่ควรสอนตั้งแต่เด็กเพราะเป็นการสร้างทัศนคติที่ดีต่อการทำงาน ซึ่งจะมีความสำคัญอย่างมากต่อการดำเนินชีวิตในอนาคต จึงควรมีการพัฒนาทักษะอาชีพของนักเรียนด้วยโอกาสตั้งแต่ระดับปฐมวัย ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ทักษะอาชีพสอดคล้องกับความต้องการความสนใจความถนัดของนักเรียน ความต้องการของตลาดงานให้สามารถก้าวสู่การศึกษาต่อ และการมีงานทำเพื่อที่จะได้มีทักษะทางอาชีพ ตลอดจนสามารถดำรงชีวิตในยุคปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพจนประสบผลสำเร็จต่อไปในอนาคตเช่นเดียวกับการศึกษาที่มีการเปลี่ยนแปลงจากอดีตไปอย่างมาก มนุษย์ที่ซึ่งมีความรู้

และมีทักษะในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงในสังคมที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ใหม่ในสังคมได้จึงจะเป็นผู้ที่สามารถดำรงตนให้อยู่ในสังคมและประสบความสำเร็จในชีวิต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับนักเรียนด้อยโอกาส ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพสันสลีศรีเวียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2
2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับนักเรียนด้อยโอกาส ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพสันสลีศรีเวียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2
3. เพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับนักเรียนด้อยโอกาส ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพสันสลีศรีเวียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับนักเรียนด้อยโอกาส ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพสันติคีรีเวียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือรองผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้รักษาการแทนผู้อำนวยการโรงเรียน ครูฝ่ายวิชาการ และครูผู้เกี่ยวข้องที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพสันติคีรีเวียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2

ผู้ศึกษาได้ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ซึ่งเลือกจากการเป็นผู้อำนวยการโรงเรียนหรือรองผู้อำนวยการโรงเรียนหรือรักษาการแทนผู้อำนวยการโรงเรียนจำนวน 12 คน ครูฝ่ายวิชาการจำนวน 12 คน และครูผู้สอนรายวิชาการงานอาชีพจำนวน 12 คน รวม 36 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามสภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับนักเรียนด้อยโอกาส ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพสันติคีรีเวียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามสภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับนักเรียนด้อยโอกาส

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับนักเรียนด้อยโอกาส

การสร้างเครื่องมือ การสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการวิเคราะห์การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับนักเรียนด้อยโอกาส ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพสันติคีรีเวียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 มีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าจากทฤษฎี แนวคิด เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ที่มีโครงสร้างและเนื้อหาที่สอดคล้องกับการบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพ

2. สร้างแบบสอบถามจากข้อบ่งชี้เนื้อหาที่กำหนดตามโครงสร้าง

3. นำข้อมูลและแนวคิดจากการศึกษาเอกสารต่างๆ ตลอดจนผลการรวบรวมความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญมากำหนดคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัย

4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนอคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมและขอคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือ

5. นำแบบการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ผู้วิจัยนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 3 คน ตรวจสอบคำถามและข้อเสนอแนะอื่น ๆ โดยกำหนดให้เลือก 3 ช่อง คือ

1 หมายถึง ถ้าพิจารณาเห็นว่าข้อความเหมาะสมในการใช้วัด

0 หมายถึง ถ้าพิจารณาเห็นว่าข้อความไม่สามารถสรุปได้ว่าข้อความเหมาะสมหรือไม่ในการใช้วัด

-1 หมายถึง ถ้าพิจารณาเห็นว่าข้อความไม่มีความเหมาะสมในการใช้วัด นอกจากนี้ในแต่ละข้อกำหนดและในแต่ละด้านของแบบสอบถามจะมีคำถามแบบปลายเปิดให้ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนะ

6. การคำนวณหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา โดยการหาค่า IOC (Index of Congruence)

$$IOC_i = \frac{\sum R_j}{N}$$

เมื่อ

IOC_i = ความสอดคล้องระหว่างข้อความข้อที่ i กับลักษณะที่มุ่งวัด

R_j = ผลการตัดสินของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ j โดยที่

N = จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมด

ซึ่งในแต่ละข้อความต้องได้ค่า IOC ไม่น้อยกว่า 0.50 (กลยา วาณิชบัญชา, 2557 : 159) จึงจะถือว่าข้อความนั้นๆ ผ่านความเห็นชอบจากผู้เชี่ยวชาญ มีความตรงเชิงเนื้อหาสามารถนำไปใช้วัดได้จริง และข้อความที่ได้ค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 จะถือว่าคำถำนั้นๆควรปรับปรุงแก้ไข

7. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับบุคลากรในโรงเรียนที่มีการบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนด้อยโอกาส ที่อยู่ในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสันสลิศรี เวียงส้งกัดสำนักรงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 2 จำนวน 10 โรงเรียน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของครอนบาค (Alpha Coefficient) ดังนี้

ถ้ามีค่าตั้งแต่ 0.00 - 0.20 แสดงว่ามีความเชื่อมั่นต่ำมากหรือไม่มีเลย

ถ้ามีค่าตั้งแต่ 0.21 - 0.40 แสดงว่ามีความเชื่อมั่นต่ำ

ถ้ามีค่าตั้งแต่ 0.41 - 0.70 แสดงว่ามีความเชื่อมั่นปานกลาง

ถ้ามีค่าตั้งแต่ 0.71 - 1.00 แสดงว่ามีความเชื่อมั่นสูง

8. นำผลการวิเคราะห์จากการหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาและเห็นชอบ

9. นำต้นฉบับแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาและเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาไปจัดทำสำเนาตามจำนวนที่ต้องการเตรียมไปเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการดังนี้

1. ผู้ศึกษาขอหนังสือจากประธานกรรมการบริหารหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่เพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสันสลิศรีเวียง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลในโรงเรียน และขอความร่วมมือโรงเรียนในการเก็บรวบรวมข้อมูลส่งกลับผู้ศึกษา

2. ส่งหนังสือขอความร่วมมือพร้อมแบบสอบถาม หนังสือแนะนำตัวผู้ศึกษาพร้อมซองติดแสตมป์ จำหน่ายของถึงผู้วิจัยไปยังผู้อำนวยการสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง แล้วขอให้ส่งกลับมาให้ผู้ศึกษา

3. ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้รับคืนตรวจสอบความสมบูรณ์เพื่อดำเนินการตามขั้นตอนการศึกษาต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาดำเนินการจัดทำและวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบ จัดหมวดหมู่ตามลักษณะของแต่ละด้านแล้วหาค่าร้อยละ

2. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 1 สภาพทั่วไปเกี่ยวกับสถานศึกษาผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้วิธีหาค่าร้อยละและตารางบรรยายประกอบ

3. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เกี่ยวกับสภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับนักเรียน ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสันสลิศรีเวียงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2

มีการกำหนดคะแนนเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 103) ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การแปลความหมายของคะแนน เกณฑ์การให้คะแนนสภาพปัจจุบันของการบริหาร

การจัดการศึกษาโดยใช้สถิติพื้นฐาน ใช้เกณฑ์การแปลความหมายเป็นช่วงคะแนน (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 :103) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด
ประเด็นไหนที่มีค่าเฉลี่ยน้อยแสดงว่าเรื่องนั้นมีความต้องการเกี่ยวกับการบริหารจัดการการเรียนรู้

4. หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็น
รายชื่อและรายด้าน

5. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 3 ที่เป็นข้อเสนอแนะจากผู้ศึกษาได้ดำเนินการ
วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสร้างข้อสรุป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ ซึ่งใช้ค่าทางสถิติ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลสภาพทั่วไปของสถานศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยวิเคราะห์ใน
รูปแบบแจกแจง ความถี่ หาค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพสำหรับ
นักเรียน ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพสันติสุขศรีเวียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย
เขต 2 โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean : $\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard
Deviation : S.D.)

3. วิเคราะห์เพื่อหาคุณภาพเครื่องมือโดยการหาความเที่ยง (Reliability) ตามสูตรการ
หาค่าความเที่ยงของครอนบาค (Cronbach, 1990 : 202 - 204)

**ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับนักเรียน
ด้วยโอกาส ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพสันติสุขศรีเวียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงราย เขต 2**

ในการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับนักเรียนด้วย
โอกาส ศึกษาจากแนวการบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพของโรงเรียนที่มีแนวทางการปฏิบัติที่
ดีเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะอาชีพ โดยศึกษาสภาพบริบทของโรงเรียนและแนวทางการบริหารจัดการศึกษา ซึ่ง
ผู้ศึกษาดำเนินการโดยมีรายละเอียด ดังนี้

แหล่งข้อมูล

ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถในด้านการบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อ
ส่งเสริมทักษะอาชีพ หรือผู้อำนวยการสถานศึกษาที่ได้รับรางวัล(Best Practice)ในด้านการบริหารจัดการ
เรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพ หรือครูที่มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะ
อาชีพ โดยเลือกแบบเจาะจง จำนวน 5 คน

เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์
โดยแบ่งเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับนักเรียน

การสร้างเครื่องมือ การสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการวิเคราะห์การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพสำหรับนักเรียน ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพสันสลิศรีเวียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 มี ขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมาวิเคราะห์กับข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 เพื่อนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย

2. กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์

3. สร้างแบบสัมภาษณ์ฉบับร่าง นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

4. ส่งแบบสัมภาษณ์ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ชุดเดียวกับการสร้างแบบสอบถาม ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) เมื่อผ่านการตรวจสอบแล้วผู้ศึกษานำมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

วิธีรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถในด้านการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพ หรือผู้อำนวยการสถานศึกษาที่ได้รับรางวัล(Best Practice)ในด้านการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพ หรือครูที่มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพ ดำเนินการดังนี้

ผู้ศึกษานัดหมายผู้ให้สัมภาษณ์ และดำเนินการสัมภาษณ์ตามประเด็นต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้ในแบบสัมภาษณ์ และรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์แยกตามประเด็น

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการจัดทำและวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ผู้ศึกษานำข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์มาทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสร้างข้อสรุปเพื่อหาแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับนักเรียนด้อยโอกาส

ขั้นตอนที่ 3 ตรวจสอบความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับนักเรียน ศูนย์พัฒนาคุณภาพสันสลิศรีเวียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2

การตรวจสอบความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับนักเรียนด้อยโอกาส ในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพสันสลิศรีเวียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ผู้ศึกษาดำเนินการโดยวิธีการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของแนวทางการบริหารการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับนักเรียนด้อยโอกาส ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพสันสลิศรีเวียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ตามลำดับ ดังนี้

แหล่งข้อมูล

เป็นกลุ่มเดียวกันกับขั้นตอนที่ 1

เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบตรวจสอบความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของการบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับนักเรียนด้อยโอกาส ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพสันสลิศรีเวียง เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ ด้านโครงสร้าง องค์ประกอบให้เหมาะสมด้านเนื้อหา การพิจารณาค่าความสอดคล้องให้สามารถวัดได้ตามวัตถุประสงค์กับการบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับนักเรียนด้อยโอกาส ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพสันสลิศรีเวียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะการบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับนักเรียนด้อยโอกาส ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพสันสลิศรีเวียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการวิเคราะห์การบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับนักเรียนด้อยโอกาส ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพสันสลิศรีเวียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 มีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1. นำแนวทางที่ได้จากขั้นตอนที่ 2 มากำหนดคำถามเพื่อสร้างแบบสอบถามตรวจสอบความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานที่ศึกษา
2. นำแบบสอบถามตรวจสอบความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาและเห็นชอบ
3. นำต้นฉบับแบบสอบถามตรวจสอบความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ที่ผ่านการพิจารณาและเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาไปจัดทำสำเนาตามจำนวนที่ต้องการเตรียมไปเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีรวบรวมข้อมูล

1. นำแนวทางการบริหารจัดการการเรียนรู้ที่ทำการสังเคราะห์เรียบร้อยแล้วและวิธีการจัดทำแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับนักเรียนด้อยโอกาส ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพสันสลิศรีเวียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ไปตรวจสอบความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของแนวทางกับผู้อำนวยการโรงเรียนหรือรองผู้อำนวยการโรงเรียนหรือรักษาการแทนผู้อำนวยการโรงเรียนจำนวน 12 คน ครูฝ่ายวิชาการจำนวน 12 คน และครูผู้สอนรายวิชาการงานอาชีพจำนวน 12 คน ในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพสันสลิศรีเวียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 จำนวน 12 โรงเรียน รวม 36 คน

2. ผู้ศึกษาขอหนังสือจากประธานกรรมการบริหารหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่เพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสันสลิศรีเวียง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลและความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของนักเรียนด้อยโอกาส และขอความร่วมมือโรงเรียนในการเก็บรวบรวมข้อมูลส่งกลับผู้ศึกษา

3. ส่งหนังสือขอความร่วมมือพร้อมแบบสอบถาม หนังสือแนะนำตัวผู้ศึกษาพร้อมซองติดแสตมป์ จ่าหน้าของถึงผู้วิจัยไปยังผู้อำนวยการสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง แล้วขอให้ส่งกลับมาให้ผู้ศึกษา

4. ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมแบบสอบถาม ทั้งหมดเพื่อนำแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับนักเรียนด้อยโอกาส ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพสันติสุขศรีเวียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ที่ตรวจสอบความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ นำไปหาค่าสถิติโดยหาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean :X) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.)

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาดำเนินการจัดทำและวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตรวจสอบแนวทาง ฯ มาพิจารณาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ด (อ้างอิงในบุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 103) ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความเป็นไปได้ เป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความเป็นไปได้ เป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความเป็นไปได้ เป็นประโยชน์อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความเป็นไปได้ เป็นประโยชน์อยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความเป็นไปได้ เป็นประโยชน์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การแปลความหมายของคะแนน เกณฑ์การให้คะแนนความเป็นไปได้ เป็นประโยชน์ของแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ ฯ โดยใช้สถิติพื้นฐานใช้เกณฑ์การแปลความหมายเป็นช่วงคะแนน (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 103) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีความเป็นไปได้ เป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีความเป็นไปได้ เป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีความเป็นไปได้ เป็นประโยชน์อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีความเป็นไปได้ เป็นประโยชน์อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีความเป็นไปได้ เป็นประโยชน์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ประเด็นไหนที่มีค่าเฉลี่ยสูงแสดงว่าเรื่องนั้นมีความเหมาะสมเกี่ยวกับการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับนักเรียนด้อยโอกาส ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพสันติสุขศรีเวียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 2

2. หาค่าเฉลี่ย (Mean) และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นรายข้อและรายด้าน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ ซึ่งใช้ค่าทางสถิติ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลความเหมาะสมด้านโครงสร้าง องค์ประกอบ โดยวิเคราะห์ในรูปแบบ แจกแจง ความถี่ หาค่าร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความเหมาะสมด้านเนื้อหา การพิจารณาค่าความสอดคล้อง ให้สามารถวัดได้ตามวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับนักเรียน ด้อยโอกาส ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพสันติสุขศรีเวียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 2 โดยวิเคราะห์ หาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean : $\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.)
3. วิเคราะห์เพื่อหาคุณภาพเครื่องมือโดยการหาความเที่ยง (Reliability) ตามสูตรการ หาค่าความเที่ยงของครอนบาค (Cronbach, 1990 : 202-204)

ผลการวิจัย

ผลการตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นประโยชน์ของแนวทางการบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อ ส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับนักเรียนด้อยโอกาส ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพสันติสุขศรีเวียง สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 มีดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์ของ

แนวทางการบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับนักเรียนด้อยโอกาส
ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพสันติสุขศรีเวียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 โดยรวม

รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นประโยชน์		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้	4.74	0.44	มากที่สุด	4.66	0.49	มากที่สุด
2. ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ เรียนรู้	4.72	0.46	มากที่สุด	4.67	0.49	มากที่สุด
3. ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริม สนับสนุน	4.69	0.47	มากที่สุด	4.64	0.49	มากที่สุด
4. ด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น	4.70	0.46	มากที่สุด	4.63	0.49	มากที่สุด
รวม	4.71	0.46	มากที่สุด	4.65	0.49	มากที่สุด

อภิปรายผล

แนวทางการบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับนักเรียนด้อยโอกาส ศูนย์ เครือข่ายพัฒนาคุณภาพสันติสุขศรีเวียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2

2.1 ด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ คือ ควรประชุมวางแผนวิเคราะห์หลักสูตร จัดหาวิทยากรผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรมาอบรมให้ความรู้แก่ครู ตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล การใช้หลักสูตรสถานศึกษาโดยผู้เชี่ยวชาญ คณะกรรมการทั้งในและนอกสถานศึกษา วิเคราะห์จุดดี จุดด้อยของหลักสูตร เพื่อปรับปรุงพัฒนาให้เป็นหลักสูตรที่ดีและทันสมัยอย่างน้อยปีละครั้ง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ดวงใจ ไชยลังการ (2558) ศึกษาวิจัย เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21: กรณีศึกษาโรงเรียน บ้านโป่งน้ำร้อน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า โรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อนได้ดำเนินการเตรียมความพร้อมโดยการสร้างความตระหนักแก่ครู ให้ความรู้ ความเข้าใจ เห็นความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องร่วมมือกันจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำโครงสร้างหลักสูตร ออกแบบการจัดการเรียนรู้ และจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีการรายงานผลการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา รวมไปถึงนำข้อมูลและปัญหาจากการใช้หลักสูตรมาปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุทธิศักดิ์ นันทวิทย์ (2558) เรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 พบว่า รูปแบบการบริหารงานวิชาการ ด้านหลักสูตรสถานศึกษา ควรมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสมรรถนะสำคัญที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ และควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัย

2.2 ด้านครูผู้สอน คือ ควรจัดประชุมชี้แจงเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครู ในรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและสมรรถนะของครูผู้สอน จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ภายในโรงเรียนและระหว่างโรงเรียน จัดหาตัวอย่างการพัฒนาวิชาชีพครูในรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่ประสบความสำเร็จ ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ จัดประชุมเพื่อสะท้อนผลการพัฒนาตนเองของครู ซึ่งสอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษา ครั้งที่ 2 (พ.ศ. 2552-2561) พยายามที่จะแก้ปัญหาในด้านการพัฒนาครู เพื่อให้ครูมีสมรรถนะเพียงพอที่จะพัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ เนื่องจากครูเป็นบุคลากรที่สำคัญของการศึกษา และมีส่วนในการพัฒนาสังคม ครูเป็นผู้จัดการเรียนรู้ ให้ความรู้และพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้สามารถสื่อสาร ความคิด แก้ปัญหา ใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิตรวมทั้งมีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย รักชาติ และการพัฒนาครูจึงเป็นทั้งการพัฒนาบุคลากรและพัฒนา การจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทั้งสมรรถนะของครูผู้สอน และพัฒนาผู้เรียนไปในเวลาเดียวกัน การสร้างผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพต่อสังคมได้นั้น ครูผู้สอน จะต้องมีความพร้อมโดยการพัฒนาตนเองทางด้านวิชาชีพอย่างต่อเนื่องจากความร่วมมือในการทำงาน เป็นชุมชนการเรียนรู้ ทางวิชาชีพ และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2561) เรื่อง การกำกับ ติดตาม และประเมินผล การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ชุมชนทางวิชาชีพ (PLC) ของเครือข่ายภาคใต้ที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากคุรุสภา ปี พ.ศ. 2559 ผลการศึกษาพบว่า ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ด้านการพัฒนาวิชาชีพครูในรูปแบบชุมชนวิชาชีพเพิ่มขึ้น มีการจัดระบบการทำงานแบบเครือข่าย มีสัมพันธภาพทางบวก ปัจจัยที่สำเร็จคือเข้าใจตรงกัน รับรู้ร่วมกัน พร้อมเปลี่ยนทัศนคติ เปิดรับสิ่งใหม่ และมีเป้าหมายชัดเจน

2.3 ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ คือ ครอบบรม เชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาครูด้านการผลิตสื่อ ใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ทิพวัลย์ นนทเกท (2559) เรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 พบว่า สถานศึกษาควรจัดอบรมพัฒนาครูด้านการใช้สื่อ เทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง ครอบบรมเชิงปฏิบัติการ/สัมมนาให้วิทยากรที่มีความสามารถมาให้ความรู้และส่งเสริมทักษะสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี เรียนรู้โดยการปฏิบัติ (Learning by Doing) โดยเน้นให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ และผลิต สร้างผลงานผ่านระบบเครือข่าย และมีการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการใช้สื่อและเทคโนโลยี และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วชิระ ใจมั่น (2561) เรื่อง แนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 พบว่า ผู้บริหารควรจัดอบรมบุคลากรให้มีความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยี กำกับติดตามการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาบุคลากร และพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ

2.4 ด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น คือ ควรวางแผนจัดทำโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยประสานความร่วมมือกับชุมชน เชิญปราชญ์ชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น มาสอนให้เด็กเกิดการเรียนรู้ ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้โดยมีตัวแทนชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม จัดให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติกิจกรรม ได้ศึกษาและฝึกงาน โดยเชิญวิทยากรแหล่งเรียนรู้ประเภทบุคคลมาให้ความรู้แก่นักเรียน จัดให้นักเรียนร่วมกิจกรรมงานประเพณีท้องถิ่น สำนวณศึกษานอกสถานที่โดยจัดทำเป็นแผนงานหรือโครงการหรือกิจกรรมของโรงเรียนทุกปีการศึกษา มีการกำหนดให้ครูและนักเรียนมีการใช้แหล่งเรียนรู้อย่างเต็มที่ ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยกำหนดแหล่งเรียนรู้ที่ชัดเจน และมีการบันทึกผลการใช้แหล่งเรียนรู้ มีการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ และมีการประชุมครูวิเคราะห์ผลการใช้แหล่งเรียนรู้และนำข้อมูลที่ได้ไปพัฒนาและปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ต่อไป

ข้อเสนอแนะ

การศึกษา เรื่อง แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพ สำหรับนักเรียนด้อยโอกาส ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพสันติคีรีเวียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา ดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1) สถานศึกษาควรจัดอบรมการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับนักเรียนด้อยโอกาสให้สอดคล้องหลักสูตร โดยเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรมาให้ความรู้

2) สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนและชุมชน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาและพัฒนาศักยภาพของตนเองให้นักเรียนได้มีทักษะอาชีพติดตัวเมื่อจบการศึกษาจากสถานศึกษา

3) สถานศึกษาควรมีการดำเนินการวัดและประเมินผลเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพตามสภาพจริง โดยเน้นให้ครูมีการตรวจสอบคุณภาพผู้เรียนเพื่อนำข้อมูลมาวางแผนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้

4) สถานศึกษาควรจัดทำแหล่งข้อมูลที่ให้ครูสามารถเข้าไปศึกษาหรือแบ่งปันประสบการณ์ความรู้ที่เกิดจากกิจกรรมการพัฒนาวิชาชีพครูในรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

5) สถานศึกษาควรจัดทำข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำไปเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เช่น หลักสูตรสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะอาชีพสอดคล้องกับหลักสูตร ผลงานการผลิตและใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ ผลงาน/นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการจัดทำแผนหรือหลักสูตรของสถานศึกษาในด้านโครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับบริบทในชุมชนให้แก่นักเรียน

2. ควรมีการศึกษาวิธีการการบริหารจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะอาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ เพื่อเป็นแบบอย่างในการพัฒนาสถานศึกษาอื่น ๆ ต่อไป

References

- Dungjai Chaialungkarn(2015). The School - Based Curriculum Guideline of Management relevant to the 21st Century Education: Case study of Ban Pong Nam Ron School under Chiang Rai Educational Service Area Office 1. Chiang Rai Rajabhat University. Graduate School Journal 8(18): 107-114. (in Thai)
- Pennapha Koolnaphadol(2019). The Development of Career and Living Skill for Learning in the 21st Century Through the Psychological Self Empowerment Process, Srinakharinwirot Academic Journal of Education 25(1): 15-27. (in Thai)
- Rungchatchadaporn Vehachart(2018). Monitoring and Evaluation Development Activity of Professional Learning Community (PLC) in the Southern Network, founded by the Teachers Council of Thailand in 2016, Veridian E-Journal,Silpakorn University 11(1): 2099-2115 (in Thai)
- Sutthisak Nanthawit (2015). The Administration Basic Education Model in the 21 Century of Secondary Educational Service Area Office 2. Master of Education Thesis Program in Education Administration Silpakorn University. (in Thai)

- Tipawan Nonthathep(2014). The Information Technology Usage for Administration of Academic Institutions Under Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 3. Master of Education Degree in Education Administration Nakhon Si Thammarat Rajabhat University Academic Year 2014. (in Thai)
- Vachira Jaimun (2018). Guidelines for Using Information Technology for Small School Administration Under the Office of Chiang Rai Primary Education Area 2. Journal of Graduate Research. Graduate School Chiang Mai Rajabhat University 9(1): 131-147. (in Thai)
- Vicharn Panich(2013). Creating Learning for the 21st Century. Bangkok: The Siam Commercial Foundation.